

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w S. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) spółki akcyjnej w W. kwoty 8 543,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 listopada 2017 r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu swojego roszczenia powódka wskazała, że dochodzona pozwem kwota stanowi należne wynagrodzenie za wynajęcie samochodu D. B., którego to pojazd M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) został uszkodzony w dniu 28 sierpnia 2017 roku przez sprawcę ubezpieczonego u pozwanego. Powódka dochodzi od pozwanego należności za czas trwania najmu pojazdu zastępczego od dnia 28 sierpnia 2017 r. do dnia 23 października 2017 r., tj. za okres 57 dni najmu za kwotę 170 zł netto, czyli łącznie 11 918,70 zł brutto. Pozwany zapłacił jednak tylko kwotę 3 375 zł brutto, obniżając stawkę najmu do kwoty 135 zł netto za dzień i okres uzasadnionego najmu do 25 dni.

W dniu 8 marca 2018 r. Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z żądaniem powódki.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu swojego stanowiska pozwany podniósł, że oferował poszkodowanemu zorganizowanie najmu pojazdu zastępczego przy stawce 135 zł, jednak poszkodowany z tej oferty nie skorzystał a ponadto okres najmu został wydłużony do 57 dni bezzasadnie.

W piśmie procesowym strona powodowa wskazała, że pozwany nie przedstawił oferty najmu pojazdu zastępczego w segmencie D za cenę 135 zł na dzień, gdyż nie poinformowała o dodatkowych kosztach jakie zostały by przerzucone na poszkodowanego.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 28 sierpnia 2017 roku doszło do kolizji w wyniku, której uszkodzony został samochód M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należący do D. B.. Sprawca kolizji był ubezpieczony u pozwanego. Samochód po kolizji nie nadawał się do eksploatacji, stąd poszkodowany potrzebował auta zastępczego w okresie w jakim jego samochód będzie w warsztacie.

Bezsporne

W dniu zdarzenia, to jest 28 sierpnia 2017 r. D. B. zawarł z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w S. umowę najmu auta zastępczego – marki S. o nr rej. (...). Stawka najmu została w umowie określona na 170 zł netto za każdy dzień, przy czym najem ma charakter bezgotówkowy na koszt sprawcy kolizji z dnia 28 sierpnia 2018 r. Umowę zawarto na czas nieokreślony.

Dowód:

umowa najmu – k. 5-6

(...) E. (...) współpracuje od dnia 1 lipca 2015 r. z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., która oferuje pojazdów zastępczych we wszystkich klasach w uzgodnionych z (...) (...) stawkach dobowych.

Dowód:

oświadczenie – k. 66

odpis z KRS – k. 74

W dniu 30 sierpnia 2017 r. powódka zgłosiła szkodę pozwanej. Pozwana zarejestrowała szkodę pod nr (...).

W dniu 31 sierpnia 2017 r. pozwany w ramach likwidacji szkody (...) poinformował pozwanego, wysyłając wiadomość elektroniczną na adres (...), że oferuje **nieodpłatną możliwość organizacji wynajmu pojazdu zastępczego i pokrywa wszystkie koszty**. Wskazał, że partnerów w tym zakresie należą m.in. firmy: (...) a (...), 99 R., S. oraz A.. Jednocześnie poinformował, że stawka brutto za dobę wynajmu pojazdu z segmentu D wynosi 135 zł. We wiadomości wskazane zostało też, że w przypadku zainteresowania tą usługą należy się skontaktować z infolinią pozwanego. Ponadto wskazano, że w przypadku wystąpienia szkody całkowitej wynajem pojazdu zastępczego możliwy jest jedynie na czas likwidacji danej szkody, nie dłużej niż do czasu obiektywnej możliwości nabycia przez Poszkodowanego innego pojazdu. W przypadku szkody częściowej okres najmu nie powinien być dłuższy od czasu obiektywnie niezbędnego do naprawy uszkodzonego pojazdu. Poinformowano, że w przypadku wyboru innej firmy wynajmującej pojazdy zastępcze, czas najmu jak i jego koszt podlegają weryfikacji.

W dniu 5 września 2017 r. rzeczoznawca (...) E. (...) sporządził kalkulację naprawy pojazdu marki M. (...), nr rej (...).

Dowód:

zgłoszenie szkody – płyta CD – k. 65

wiadomość e-mail z dn. 31.08.2017 r. – k. 74-75

kalkulacja naprawy – k. 137-146

Uszkodzony pojazd naprawiany był w warsztacie D. Ł., który w dniu 28 września 2017 r. sporządził kalkulację naprawy nr 285. Weryfikacji kosztorysu dokonano w dniu 3 października 2017 r. Za naprawę zapłacono.

Dowód:

kalkulacja naprawy nr 285 - k. 121-131

zweryfikowana kalkulacja naprawy – płyta CD k. 65

zeznania świadka D. Ł. – k. 152

Poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego na podstawie umowy zawartej z (...) do dnia 23 października 2017 r., tj. przez 57 dni. W dniu 27 października 2017 roku spółka (...) wystawiła D. B. fakturę nr (...) na łączną kwotę 11 918,70 zł brutto. W tym samym dniu D. B. jako cedent zawarł z P. H. umowę cesji wierzytelności o odszkodowanie w sprawie SZ20/5448/17 z tytułu najmu pojazdu zastępczego przysługującej mu w związku z wynajmem pojazdu marki S. nr rej. (...) w okresie od 28 sierpnia 2017 r. do 23 października 2017 r. Następnie wierzytelność tę P. H. zbył na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w S..

Dowód:

umowa cesji wierzytelności – k. 9

umowa cesji wierzytelności – k. 10

D. B. w piśmie z dnia 27 października 2017 r. zwrócił się do pozwanego o wypłatę odszkodowania w kwocie 11 918,70 zł.

Decyzją z dnia 15 listopada 2017 r. pozwany przyznał odszkodowanie w kwocie 3 375 zł brutto. Uznał za zasadny okres najmu wymiarze 25 dni: 8 dni od wynajmu do dnia oględzin, 4 dni od dnia zgłoszenia szkody do dnia oględzin dodatkowych, 5 dni na technologiczny czas naprawy pojazdu, 2 dni organizacyjne, 2 dni oczekiwania na części i 4 dni wolne od pracy. Stawkę czynszu najmu przyjął na poziomie 135 zł brutto dziennie.

Dowód:

pismo z dn. 27.10.2017 r. k. 11-12

decyzja z dn. 15.11.2017 r. – k. 13-14

W piśmie z dnia 28 listopada 2017 r. powód złożył odwołanie od decyzji z dnia 15 listopada 2017 r. wskazując, że ceny rynkowe najmu pojazdu klasy zbliżonej do uszkodzonego pojazdu m. wynoszą na rynku lokalnym ponad 190 zł netto za dobę, a zatem zaproponowana przez pozwanego stawka była rażąco zaniżona. Ponadto w piśmie wskazano, że czas naprawy w wymiarze 57 dni wynikał z wielu czynników, takich jak oczekiwanie na części zamienne, na oględziny, czas prac blacharskich, schnięcie lakieru, a także czas oczekiwania na oględziny i kalkulację naprawy, gdyż zweryfikowany przez pozwanego kosztorys został przesłany dopiero w dniu 3 października 2017 r. Poza tym w tym czasie warsztat był nieczynny przez 14 dni z uwagi na dni wolne od pracy.

Dowód:

odwołanie – k. 15-17

W odpowiedzi z dnia 1 grudnia 2017 r. pozwany podtrzymał wcześniejsze stanowisko w sprawie.

Dowód:

pismo z dn. 1.12.2017 r. – k. 18-20

We wiadomości e-mail z dnia 18 grudnia 2017 r. powódka przesłała wezwanie do zapłaty. W odpowiedzi z dnia 21 grudnia 2017 r. pozwany odmówił zmiany decyzji.

Dowód:

korrespondencja e-mail – k. 132-133

Wypożyczalnie pojazdów (...) a (...), 99 R., S. oraz A. przewidują w swoich regulaminach różne ograniczenia w zakresie kierowania pojazdem przez inne osoby, przewożeniu zwierząt, a także udział własny najemcy w szkodach i jego zniesienie za dodatkową opłatą czy zakaz wyjazdu za granicę.

Dowód:

regulaminy wypożyczalni – k. 86-106

Sąd zważył, co następuje.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz na podstawie poczynionych ustaleń roszczenie powódki podlegało oddaleniu.

Roszczenie przedstawione przez powódkę ma charakter roszczenia odszkodowawczego, znajdującego oparcie w przepisach art. 822 § 1 i 2 k.c., art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz.U. Nr 124, poz. 1152, ze zm.) oraz art. 436 § 1 k.c. i 415 k.c. Okoliczności kolizji z dnia 21 maja 2010 r. nie były sporne pomiędzy stronami. Również legitymacja bierna pozwanego do występowania w niniejszym procesie, mająca za podstawę art. 19 ust. 1 powołanej wyżej ustawy, nie pozostawała przedmiotem sporu. Było bowiem okolicznością niekwestionowaną, iż sprawca szkody posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Strona pozwana nie kwestionowała zasady swojej odpowiedzialności i wypłaciła w części odszkodowanie za wynajem samochodu zastępczego. Nie budziło wątpliwości, iż do przedmiotowego zdarzenia drogowego doszło na skutek zawinionego działania uczestnika ruchu drogowego

posiadającego polisę O.C. w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. Legitymacja procesowa czynna powódki wynika, poza wskazanymi powyżej przepisami, ponadto z treści art. 509 § 1 i 2 k.c., jako że wierzitelność przysługująca poszkodowanemu została przelana najpierw na rzecz P. H. (czego dowodem jest umowa z dnia 27 października 2017 r. na k. 9), a następnie na rzecz powódki (czego dowodem jest umowa z dnia 27 października 2017 r. na k. 10).

Spór będący przedmiotem niniejszego postępowania rozgrywał się też na płaszczyźnie ustalenia rozmiaru i wysokości szkody poniesionej przez D. B. w związku z zaistniałą kolizją, a w konsekwencji, co do wysokości należnego mu odszkodowania związanego z kosztami wynajęcia pojazdu zastępczego.

W niniejszej sprawie sam fakt konieczności najmu pojazdu zastępczego był niekwestionowany. Sporne były okres oraz stawka najmu, czyli wysokość szkody.

Zgodnie z art. 361 § 1 i 2 k.c. Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono.

Jednakowoż istnieje też obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2, art. 362 i 826 § 1 k.c.), co określa się ogólnie obowiązkiem minimalizacji szkody. Kwestia ta jest przedmiotem wielu wypowiedzi judykatury, a podsumowaniem orzecznictwa w tym zakresie jest uchwała Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2017 r. w sprawie III CZP 20/17 Wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego, przekraczające koszty zaproponowanego przez ubezpieczyciela skorzystania z takiego pojazdu są objęte odpowiedzialnością z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli ich poniesienie było celowe i ekonomicznie uzasadnione.

Oczywiście poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania oferty najtańszej i najkorzystniejszej. Uznając, że sam fakt poszkodowania i konieczność aktywności poszkodowanego w zakresie likwidacji szkody jest sam w sobie na tyle obciążający i absorbujący, pierwszeństwo przyznać należy zapewnieniu poszkodowanemu komfortu, a nawet poczucia bezpieczeństwa i profesjonalnego wsparcia. Nie jest więc tak że zawsze najtańsza oferta będzie najkorzystniejsza. Ubezpieczyciele także wyciągają wnioski z orzecznictwa Sądów i zauważalna stała się tendencja organizowania przez nich najmu pojazdu zastępczego. Sąd zdaje sobie przy tym sprawę, że często propozycja najmu jest tak zawoalowana, że niedostrzegalna w natłoku informacji, bywa że jest iluzoryczna, a eksponowany koszt najmu nie zawiera w sobie wszystkich istotnych dla poszkodowanego elementów lub wiąże się z różnymi niedogodnościami (w jednej ze spraw dostępny pojazd zastępczy znajdował się w G.), tyle że nie ma podstaw z góry zakładania takiej sytuacji. W rozpoznawanej sprawie na adres powódki, z którego to pozwany otrzymał zgłoszenie szkody przesłano wiadomość dotyczącą możliwości organizacji najmu pojazdu zastępczego z podaniem stawek najmu. Podkreślona została nieodpłatność tej usługi i pokrycie „wszystkich kosztów” oraz podano dane kontaktowe dla skorzystania oferty. Tym samym były to wszystkie niezbędne dla poszkodowanego dane – oferta na tym etapie była wystarczająco konkretna. Skorzystanie z oferty lub chociażby jej weryfikacja nie nastęrczały żadnych kłopotów. Poszkodowany w ogóle nie skorzystał z tej możliwości, a powódka nie wykazała uzasadnionej przyczyny takiego postępowania. Złożone przez powódkę cenniki nie mają w sprawie żadnego znaczenia, ponieważ w tej sprawie została złożona poszkodowanemu oferta, dedykowana tylko dla niego gdzie jasno wskazana jest nieodpłatność oraz ponoszenie wszystkich kosztów. Tym samym nie jest uzasadnione odwoływanie się do regulaminów, które w ogóle nie wiadomo czy będą miały w sprawie zastosowanie. Pierwszeństwo trzeba dać warunkom konkretnej oferty, a ta była bezpłatna.

Chodzi też o to aby poszkodowany dał chociaż minimalną szansę ubezpieczycielowi, który ponosi koszty najmu, działania w tym zakresie. Wyprzedzając ewentualne zarzuty o braku przedstawienia do weryfikacji umowy najmu ubezpieczyciela, to jest on nietrafny, ponieważ najważniejszy element tj. bezpłatność został wskazany, co oznacza literalnie brak konieczności ponoszenia jakichkolwiek opłat i angażowania jakichkolwiek środków, także w celu zabezpieczenia umowy. Analizowanie dostępnych przez Internet regulaminów wypożyczalni samochodowych złożonych przez powódkę jest w tym układzie bezcelowe, ponieważ wskazany email zawiera indywidualną ofertę. Z

tych samych powodów Sąd nie uwzględnił wniosku strony powodowej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność, jakie były stawki najmu pojazdów o parametrach zbliżonych do uszkodzonego. Poszkodowany potrzebował pojazdu zastępczego i brak jest danych też aby miał on uzasadnione specyficzne wymagania w zakresie pojazdu zastępczego i aby też takie wymagania realizowała powódka, a pozwany nie miał takiej możliwości.

Zgodnie z art. 6 k.c. w zw. z art. 361 k.c. oraz 363 k.c. ciężar dowodu wysokości szkody spoczywa na poszkodowanym. W niniejszej sprawie obowiązkiem wykazania wysokości szkody (była zatem obciążona powódka (jako nabywca roszczenia o odszkodowanie). Na powyższą okoliczność zgłoszony został dowód z faktury Vat, wystawionej przez powódkę. Zwraca uwagę, że w przypadku tzw. bezgotówkowego najmu pojazdu zastępczego, czy innych działań związanych z usunięciem skutków kolizji drogowej, gdzie poszkodowany zawiera umowę cesji wierzytelności, po to aby przedsiębiorca oferujący pojazd zastępczy mógł bezpośrednio dochodzić odszkodowania od ubezpieczyciela, taki przedsiębiorca w istocie wystawia faktury sam dla siebie, stąd ich wartość dowodowa jest przez to znikoma, jeżeli nie żadna i każdorazowo należy przy wykazywaniu szkody wykazać ją przez odniesienie się do stawek rynkowych. Wynika to z okoliczności, że tego rodzaju relacje nie są odzwierciedleniem rynkowych reguł gry, a ceny nie są efektem zjawisk rynkowych, tylko są arbitralnie ustalane przez wynajmującego pojazd zastępczy. Innymi słowy całe powództwo oparte jest o twierdzenie wynajmującego pojazd przedsiębiorcy, że określona kwota na fakturze powinna być mu zapłacona. Jako taka faktura ta nie może mieć wartości dowodowej w zakresie udokumentowania wysokości kosztów najmu (jest dowodem jedynie twierdzeń powódki w tym zakresie). W ocenie Sądu powód nie wykazał, aby uzasadniona była też wyższa stawka, ponieważ ciężar wykazania dochodzonej należności spoczywa na powodzie.

Odnosząc się do uzasadnionego okresu najmu, strona powodowa wskazała, że uzasadniony był czas najmu wskazany w fakturze, a zatem 57 dni. Strona pozwana uznała za zasadny najem w okresie 25 dni: 8 dni od wynajmu do dnia oględzin, 4 dni od dnia zgłoszenia szkody do dnia oględzin dodatkowych, 5 dni na technologiczny czas naprawy pojazdu, 2 dni organizacyjne, 2 dni oczekiwania na części i 4 dni wolne od pracy. Wezwany na tę okoliczność świadek powódki D. Ł. zeznał, że nie pamięta technologicznego procesu naprawy i nie jest on w stanie powiedzieć ile trwała naprawa. Również przedłożone w sprawie dokumenty okazały się niewystarczające do udowodnienia zasadności najmu w okresie 57 dni, a tym samym stanowiska powódki. Pierwsza kalkulacja pozwanej została sporządzona w dniu 5 września 2017 r. (pозwana nie kwestionuje zasadności czasu od wynajmu do tej daty, ani 4 dni od zgłoszenia szkody do dnia oględzin dodatkowych), kalkulacja warsztatu naprawczego została sporządzona w dniu 28 września 2017 r., a weryfikacja tej kalkulacji w dniu 3 października 2017 r. (świadek zeznał, że to krótki okres oczekiwania na weryfikację). Z dokumentacji nie wynika, co działo się w okresie między 5 a 28 września 2017 r. Ponadto dokumentacja nie pozwala na ustalenie, czy okres od 3 do 23 października 2017 r. to uzasadniony okres naprawy. Do ustalenia tej okoliczności, wymagane są wiadomości specjalne, strona powodowa nie powołała jednak dowodu z opinii biegłego na te okoliczności.

Wreszcie w zakresie okresu najmu krytycznie też trzeba odnieść się do sytuacji, gdzie poszkodowany otrzymuje pojazd zastępczy w dniu 28 sierpnia 2018 roku (w poniedziałek), a powód – profesjonalnie zajmujący się likwidacją szkód - zgłasza szkodę w dniu 30 sierpnia 2017 r. (we środę – mailem z godz. 13:09). Można rozważać czy w przypadku samego poszkodowanego zgłoszenie szkody z opóźnieniem było uzasadnione i ewentualnie dlaczego. W przypadku profesjonalnej firmy, jest to zwłoka, skutkująca opóźnieniem w rozpoczęciu procesu likwidacji szkody i oznacza, brak konieczności zwrotu przez ubezpieczyciela kosztów najmu pojazdu zastępczego za ten okres – w tym przypadku 3 dni.

Reasumując materiał dowodowy zaoferowany przez stronę powodową wobec zgłoszonych zarzutów, dawał podstawę do oddalenia powództwa. Dla porządku wskazać należy, że Sąd dokonał ustaleń w oparciu o dowody z dokumentów, a także w niewielkim stopniu świadka D. Ł.. Autentyczność dokumentów nie była kwestionowana, strony wyprowadzały z nich jedynie częściowo odmienne wnioski. Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań D. B., ponieważ nie ma on dla sprawy znaczenia. Po pierwsze sprawie propozycji organizacji najmu pozwany kontaktował się bowiem z poszkodowanym za pośrednictwem powódki i to ona otrzymała wiadomość z taką ofertą. Ponadto świadek nie odebrał wezwania, Sąd miał uzasadnione wątpliwości czy świadek mieszka pod podanym adresem i weryfikacja przez Policję te wątpliwości potwierdziła. Strona powodowa w oznaczonym terminie nie wskazała jego aktualnego adresu, a to

podmiot składający wniosek o przesłuchanie świadka ma obowiązek wskazać dane umożliwiające wezwanie go na rozprawę. (por. k. 56, 80, 81, 117)

Sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 108 § 1 k.p.c.). Powódka przegrała proces w całości i obowiązana jest do zwrotu pozwanemu celowych kosztów procesu (art. 98 k.p.c.), które stanowią kwotę 1 800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego ustalonych na podstawie § 2 pkt.4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2018.265 j.t.).

W tym stanie rzeczy orzeczono, jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)